

Screening van pasgeborenen door zuurstofmeting

Algemene informatie voor ouders

Screening door zuurstofmeting

Van 1 juli 2015 tot 1 december 2016 is de POLAR studie uitgevoerd in de regio's Leiden, Haarlem/Hoofddorp Amsterdam, Alkmaar en Purmerend in alle ziekenhuizen en vrijwel alle verloskundigenpraktijken. (www.polarstudie.nl)

Doel van deze studie was om te kijken of door het meten van het zuurstofgehalte na de geboorte aangeboren hartafwijkingen die niet door de 20 weken echo waren gevonden alsnog vroeg na de geboorte konden worden vastgesteld.

Aan de POLAR-studie hebben meer dan 23.000 pasgeborenen deelgenomen. De uiteindelijke resultaten van de POLAR studie zijn nog niet gepubliceerd, daarvoor is het nog te vroeg. Wel zijn er hartafwijkingen en andere aandoeningen opgespoord. Mocht het zo zijn dat op basis van deze uitkomsten er een landelijke aanbeveling zal volgen om deze zuurstofmeting in de standaardzorg op te nemen, zal daar nog wel even tijd overheen gaan.

Uw verloskundig zorgverlener heeft wel besloten om, in afwachting van de definitieve resultaten van de studie en een eventuele aanbeveling vanuit de overheid, na de POLAR studie door te gaan met het uitvoeren van de zuurstofsaturatiemeting bij pasgeborenen.

Hieronder leest u meer achtergrondinformatie.

In Nederland worden 180.000 kinderen per jaar geboren waarvan er ongeveer 1.250 een hartafwijking hebben. De meeste aangeboren hartafwijkingen zijn gelukkig goed behandelbaar. Meestal is hier een hartoperatie voor nodig.

Niet alle hartafwijkingen worden opgespoord

Tijdens de zwangerschap wordt de 20 weken echo uitgevoerd. Hiermee wordt in de genoemde regio bijna 70% van de hartafwijkingen opgespoord. Een deel van de hartafwijkingen wordt hierop gemist. Kort na de geboorte heeft een baby vaak nog geen verschijnselen die wijzen op een hartafwijking. Hartafwijkingen worden daardoor soms gemist of te laat herkend.

Opsporen van hartafwijkingen

Door een hartafwijking kan het zuurstofgehalte in het bloed dalen. Aan de baby zelf is dit kort na de geboorte vaak nog niet te zien. Je kunt dit wel opsporen door het zuurstofgehalte in het bloed te meten. Dat doe je met een zuurstofmeter. In het buitenland wordt een zuurstofmeter al gebruikt om hartafwijkingen op te sporen. Dat gebeurt in het ziekenhuis. In Nederland zijn de meeste kinderen een dag na de geboorte thuis.

Afbeelding 1: zuurstofmeter

Afbeelding 2: voetje van een baby met een sensor

Informatiefolder betreffende het meten van de zuurstof bij pasgeborenen vlak na de geboorte

Opsporen van andere afwijkingen

Naast aangeboren hartafwijkingen zijn er ook andere aandoeningen die leiden tot een te laag zuurstofgehalte. Baby's met problemen met de longen of een infectie, hebben bijvoorbeeld ook vaak een lager zuurstofgehalte in het bloed. Door het meten van een zuurstofgehalte kunnen baby's met deze aandoeningen ook eerder ontdekt worden waardoor behandeling eerder kan worden gegeven.

Wat is een zuurstofmeter?

Een zuurstofmeter is een apparaat waarmee het zuurstofgehalte in het bloed kan worden gemeten. Het apparaat wordt met een bandje om de pols en voet van uw kind geplaatst. Het meet met behulp van licht het zuurstofgehalte in de kleine bloedvaatjes. Uw kind voelt er niets van.

Wie voert de meting uit?

Als uw kind in het ziekenhuis geboren is, wordt de zuurstofmeting door een arts, verloskundige of verpleegkundige gedaan. Als u thuis bent bevallen, doet de verloskundige de meting.

Hoe wordt de screening uitgevoerd?

Ongeveer een uur na de geboorte wordt het zuurstofgehalte gemeten aan de rechter pols en één van de voeten van de baby. De kans is groot dat de metingen goed zijn. Bij een goede meting wordt de test voor de zekerheid herhaald op de 2e of 3e levensdag van uw baby. De uitslag is niet goed als het zuurstofgehalte te laag is.

Wat gebeurt er als de uitslag niet goed is?

Een afwijkende meting hoeft niet direct te betekenen dat uw kind een hartafwijking of andere aandoening heeft. Het kan ook berusten op verkeerde meting, bijvoorbeeld door te koude handjes of voetjes of teveel onrust van de baby, of het zuurstofgehalte is te laag om andere redenen.

Uw verloskundig zorgverlener zal naar alle waarschijnlijkheid de meting op een later moment herhalen of, indien dat noodzakelijk wordt geacht, overleggen met een kinderarts.

Wat gebeurt er anders of meer dan normaal?

Normaal gesproken onderzoekt de verloskundig zorgverlener de baby na de geboorte. Deze zuurstofmeting wordt nu extra gedaan.

In sommige ziekenhuizen en verloskundigenpraktijken wordt de screening al standaard uitgevoerd bij alle pasgeborenen.

Veiligheid

De zuurstofmeting is niet gevaarlijk voor uw baby. Er zijn geen risico's bekend. De zuurstofmeting wordt reeds jaren gedaan bij zieke pasgeborenen opgenomen in het ziekenhuis om ze goed in de gaten te houden.

Voor- en nadelen van de screening

Voordelen:

- De verschijnselen van een hartafwijking zijn vaak niet duidelijk direct na de geboorte. Hierdoor worden hartafwijkingen soms te laat ontdekt. Door de zuurstofmeting kunnen sommige hartafwijkingen en andere bedreigende aandoeningen eerder ontdekt worden. Hierdoor kan eerder worden ingegrepen, voordat de baby ernstig ziek wordt.
- Door de meting kunnen andere aandoeningen die gepaard gaan met een laag zuurstofgehalte eerder ontdekt worden. Zo kunnen longproblemen en infecties vroeg worden opgespoord en behandeld voor verslechtering optreedt.

Nadelen:

- Er is een kleine kans dat het zuurstofgehalte te laag is, terwijl de baby geen hartafwijking heeft. Hierdoor kunnen de ouders en verloskundige onnodig bezorgd gemaakt worden.

Geeft de test 100% zekerheid?

Het kan voorkomen dat het zuurstofgehalte van uw kind afwijkend is, terwijl bij vervolgonderzoek geen hartafwijking gevonden wordt. Ook is er een kleine kans dat de saturatiemeting niet afwijkend is, terwijl er toch wel sprake blijkt te zijn van een aangeboren hartafwijking. Een goede uitslag geeft dus geen 100% zekerheid dat uw kind niets aan het hart mankeert. U kunt contact op nemen met uw huisarts als u twijfelt over de gezondheid van uw kind.

Meer informatie

Heeft u na het lezen van deze informatiebrief nog vragen? Stelt u deze dan gerust aan uw arts of verloskundige.